

Comité européen des régions

Wystąpienie Przewodniczącego Europejskiego Komitetu Regionów na XVIII Kongresie Gmin

Wiejskich.

**Drogi Panie Przewodniczący,
Szanowni Państwo,**

To dla mnie wielki zaszczyt wygłosić to przemówienie przed tak licznym zgromadzeniem. Pani Mercedes Bresso, moja poprzedniczka miała swoje wystąpienie przed Państwem w 2011 roku w podobnym kontekście ponieważ Komisja Europejska przyjęła wtenczas propozycje perspektywy 2014-2020. Teraz ja przekazuję nasze pierwsze reakcje na perspektywy budżetowe wyznaczone w propozycjach Komisji na lata 2021-2027. Musicie jednak Państwo wiedzieć, że te propozycje będą przedmiotem szczegółowej analizy przez członków naszego Komitetu zatem definitywne stwierdzenia z mojej strony tutaj byłyby przedwczesne.

1. Polityka rozwoju obszarów wiejskich

Wśród licznych wyzwań dla przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej (PAC), zapewnienie lepszej równowagi w rozwoju terytorialnym jest w centrum zainteresowania Komitetu Regionów. Zacznę zatem od przedstawienia naszych pierwszych reakcji na propozycje Komisji dotyczące rozwoju obszarów wiejskich.

Obszary wiejskie tracą prędkość w rozwoju w stosunku do obszarów zurbanizowanych a ubóstwo jest na nich bardziej zauważalne. Ten rozdźwięk jest tym bardziej niepokojący, że pogłębia się na skutek znacznego przyspieszenia dużych miast i stolic. Istotnym problemem jest wyludnianie się terenów wiejskich a zwłaszcza ucieczka z nich młodych ludzi. Na zbyt wielu obszarach zamiera działalność gospodarcza a produkcja rolna koncentruje się w niektórych regionach. Pustoszeniu obszarów wiejskich towarzyszy wzrost eurosceptycyzmu w tych regionach.

Wobec tych alarmujących faktów budżet europejski teraz przeznaczony na rozwój obszarów wiejskich wykazuje niedostateczność w stosunku do potrzeb, a jeszcze bardziej niepokoi fakt, że zmniejszył się w stosunku do poprzedniego okresu programowania.

Zatem wieloletni zakres finansowy zaproponowany przez Komisję 2 maja nie daje na tym etapie oczekiwanych przez władze lokalne gwarancji dla spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej. Wrecz przeciwnie, wieloletni projekt finansowy przewiduje alokację 330 miliardów euro na politykę rolną na lata 2021-2027 co odpowiada 26% budżetu europejskiego wobec 37% przewidzianych na lata 2014-2020. Niepokoi nas także obniżka 25% w Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (FEADER). Z cięciami 10% w polityce spójności nie jest możliwa redukcja nierówności terytorialnych w Europie.

2. Związek z polityką spójności i innymi politykami Unii Europejskiej

Potrzeby terenów wiejskich muszą być brane pod uwagę we wszystkich odmianach polityki europejskiej jak to zostało wspomniane w deklaracji o rozwoju obszarów wiejskich przyjętej w Cork we wrześniu 2016 roku.

Jest rzeczą konieczną i pilną aby rozwinąć prawdziwą oś rozwojową w Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (FEADER). Piąty "cel polityczny" propozycji regulaminu opublikowanej 29 maja: "Europa bliższa obywatelom przez wzmocnienie trwałego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych oraz przez inicjatywy lokalne" nie jest aktualnie wystarczający dla zaspokojenia tych potrzeb. Przede wszystkim dlatego, że ta oś jest wyłączona ze zobowiązań koncentracji tematycznej przewidzianych w regulaminie. Ponadto tereny wiejskie nie korzystają z osi wiejskiej w ramach polityki spójności jak ma to miejsce w przypadku polityki miejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z wydatkiem 6% funduszy na rzecz polityki miejskiej. To dlatego podtrzymujemy apel Europejskiego ruchu na rzecz obszarów wiejskich i intergrupy parlamentarnej RUMRA i domagamy się od instytucji europejskich aby zaangażowały się na rzecz "europejskiej agendy terenów wiejskich". Dla Europejskiego Komitetu Regionów tylko poprzez zintegrowane podejście – to jest poprzez wzmocnioną koordynację międzysektorową – władze publiczne będą mogły podejmować wyzwania gospodarcze, środowiskowe i społeczne, które stają przed wszystkimi obszarami a w szczególności przed obszarami wiejskimi.

Sądzymy, że jest konieczne kontynuowanie harmonizacji zasad funkcjonowania Funduszy strukturalnych poprzez wspólną strategię. Jest sprawą pilną uproszczenie uregulowań i dostęp do funduszu dla beneficjentów. Sprzeciwiamy się wyjęciu z Funduszu na rzecz rozwoju obszarów wiejskich uregulowań ogólnych polityki spójności co zostało zaproponowane w pakiecie z dnia 29 maja.

Przyszłość pozostaje niepewna jeśli chodzi o rzeczywistą europejską politykę dla obszarów wiejskich. Przyjęcie europejskiej agendy wiejskiej byłoby mocnym politycznym sygnałem wspólnotowego zaangażowania. Ta agenda wiejska ujrzy światło dzienne jeśli polityka spójności będzie silna w przyszłości. Trzy lata temu Komitet nie był optymistyczny jeśli chodzi o przyszłość Unii, przyszłość jej polityki spójności i wieloletnie ramy finansowe. W 2014 gdy Komitet Regionów rozpoczął prace nad przyszłością polityki spójności była ona z dala od bieżącej polityki.

Dlatego w 2017 roku Europejski Komitet Regionów wraz z głównymi europejskimi stowarzyszeniami regionów i miast zainicjował ideę #Cohesion Alliance (cohesion-spójność alliance- stowarzyszenie) na rzecz silnej i stałej polityki dla wszystkich regionów europejskich.

5 lipca będę uczestniczył w podpisaniu deklaracji #CohesionAlliance z siecią Tereny wiejskie-Środowisko-Rozwój aby wzmocnić włączanie terenów wiejskich do przyszłej polityki spójności i aby przypomnieć jak ważne jest włączenie filaru "rozwój obszarów wiejskich" w ramy polityki spójności. Namawiam Was także do licznego przyłączenia się i do podpisania przez Internet #CohesionAlliance tej deklaracji. To wzmocni nasze oddziaływanie i wiarygodność.

Wzrasta poparcie dla naszego działania #CohesionAlliance a najważniejsze w drugim etapie tej akcji będzie działanie w sprawie drastycznych cięć w budżecie polityki spójności zaproponowanych przez Komisję Europejską.

Wasze działanie Kongresu Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wobec waszego rządu jest teraz kluczowe. Z drugiej strony w Brukseli trzeba będzie uwzględnić w dyskutowanych regulacjach duże zróżnicowanie regionów europejskich i koniecznie wziąć pod uwagę specyfikę środowiska obszarów wiejskich.

W Komitecie Regionów jestem w trakcie prac nad ułatwieniem koordynacji pomiędzy wszystkimi sprawozdawcami zajmującymi się programowaniem finansowym Unii europejskiej. Wierzę, że rola regionów i miast musi być wszędzie wzmocniona, nie tylko w polityce spójności i we Wspólnej Polityce Rolnej. W każdej polityce europejskiej będziemy się starali przekonać naszych sprzymierzeńców, że regiony i miasta muszą mieć coś do powiedzenia w opracowaniu i urzeczywistnieniu polityk europejskich czy to w miastach czy na terenach wiejskich.

Podsumowując chciałbym zapewnić, że Komiter Regionów mobilizuje się i całą energię wkłada w to aby polityki europejskie oferowały wszystkim obszarom przyszłość i aby otrzymały one środki do wykorzystania wszystkich swoich atutów. Broniliśmy tych idei podczas naszych posiedzeń w Sofii dwa tygodnie temu i będziemy naciskali aby regulacje ogólne polityki spójności były wzmocnione w partnerstwie z władzami lokalnymi i regionalnymi, aby miejsce i rola obszarów wiejskich w rozwoju ekonomicznym i spójność Unii Europejskiej były szeroko uznane i miały swoją istotną wartość.